

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-431

9.6.2020

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Flytting av pall med maling – ryggsmarter – arbeidsulykke – årsakssammenheng – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede skulle flytte en pall med maling i butikken hvor han jobbet, og fikk ryggsmarter. Han oppsøkte kiropraktor samme dag, men hendelsen ble ikke notert. Forsikrede hadde også tidligere fått behandling for ryggsmarter hos kiropraktor, og han fortsatte behandlingen etter hendelsen. Forsikrede meldte hendelsen til selskapet ca. 3,5 år senere. Tvist om forsikrede hadde sannsynliggjort at det forelå en arbeidsulykke, eventuelt om det forelå årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes plager og et økonomisk tap. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av gjeldende prinsipper for bevisbedømmelse og konkluderte med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at det forelå en arbeidsulykke. Selskapet ble gitt medhold.

Sakens bakgrunn

Forsikrede (f. 1969) har opplyst at han fikk smerter i ryggen med utstråling til ben, da han var på jobb og skulle flytte en pall med maling i butikken 27.5.15.

Forsikrede oppsøkte kiropraktor samme dag. Fra journalnotatet fremgår:

Har strålingsmerter i bakre del av leggen på venstre siden, stopper ved ankelen - "som konstant tannverk" og føles nærmest ut som krampeaktig følelse. (...)

VAS: "Ikke hatt lignende smerter tidligere" - 9-10 (på det verste) FBF: Holde seg i konstant bevegelse.

FVF: Sitte gjør det verre. Vanskelig å finne en stilling som ikke gjør vondt.

SØVN: Sover ikke grunnet nattesmerter.

MED: Ibux, paracet - uten større effekt.

Medisinske dokumenter før hendelsen 27.5.15

Av journalopplysninger fra kiropraktor, fremgår det av journalnotat 17.9.13:

Har lumbago 1x om året – startet for en uke siden. Ingen direkte stråling, men litt iling/prikking ned fra venstre bekkenregionen og ned mot låret. Siste uken har han blitt litt bedre, men igår så hogg det til igjen.

Videre fremgår at forsikrede hadde hatt kiropraktorbehandling med effekt de siste 10 årene. Av journalnotat 15.8.14 fremgår at forsikrede var henvist til behandling for lumbago, og i journalnotat 20.10.14 er det notert at forsikrede kom på grunn av stivhet i venstre iliosakral region. Den 7.1.15 oppsøkte forsikrede kiropraktor på grunn av smerter i korsrygg etter å ha fått en liten vridning da han skulle sette seg i bilen.

Medisinske dokumenter etter hendelsen 27.5.15.

I journalnotat fra kiropraktor 29.5.15, er det notert:

Fortsatt mye smerter. Som sterker vår mistanke om nerveirritasjon. Behandlingen her er i første øyemed symptomlindrende.

I epikrise til fastlegen samme dag fremgår:

Pasienten har betydelige smerter i lumbosakral region, samt tilhørende strålingssmerter i venstre gluteal og venstre ben – da særlig i venstre ytterlegg.

Forsikrede ble sykemeldt av kiropraktoren grunnet "Lumbago" fra 27.5.15 – 5.6.15, jf. journalnotat 5.6.15, og deretter fra 6.6.15 – 15.6.15, jf. vurdering av arbeidsmulighet/sykemelding til Nav datert 8.6.15.

MR-undersøkelse 14.7.15 viste: *"Degenerative forandringer. Midtstilt prolaps L4/5"*, jf. svar fra Unilabs røntgen.

I brev fra fastlegen 15.7.15 til forsikrede er svaret på MR-undersøkelsen forklart slik:

Det er påvist en skiveprolaps og dessuten noe slitasje/forkalkninger. Funnet forklarer nok plagene dine, skiveprolapsen irriterer en nerve som går helt ned til foten.

Av poliklinisk notat fra kirurgisk avdeling 7.3.16, fremgår:

Diagnose: M54.4 Lumbago/ischialgi

(...) I fjor sommer hadde han sterke smerter i ryggen med utstråling i begge bein. Plagene var veldig sterke da og han var en periode sykemeldt grunnet dette. Nå er han tilbake i full jobb, men plagene med forstyrret søvn og skal til utredning med tanke på søvnapnoe problematikk. (...)

Vurdering:

Mann som har hatt spontan bedring av sine ryggplager i fjor sommer. Det er ingen røde flagg per i dag. Han fremstår som dekkondisjonert og i hovedsak med lumbagoplager. (...)

I journalnotat fra kiropraktor 29.4.16 er det notert:

Akutt presentasjon siste dagene, med vondt i nedre del av korsryggen overgangen mot høyre setet. Vært sykemeldt i lengre tid pga prolapsen. Jobbet igjen 1 mnd nå - og føler at det er årsaken til at det har satt seg igjen i ryggen. Var hos ortoped - ble fortalt at det ikke var noe som de ville operere.

Journalopplysningene fra kiropraktoren viser videre at forsikrede gikk til behandling for lumbale smerter med stråling i mai 2016, før forsikrede kom tilbake i oktober 2016 grunnet smerter på høyre side av korsryggen de siste 2 ukene.

I epikrise fra H. Institutt fremgår at forsikrede var på et individuelt tilpasset arbeidsrettet rehabiliteringsopphold fra 17.1.18 – 14.3.18.

I legeerklæring ved arbeidsuførhet 14.5.18, er hoveddiagnosen oppgitt som *"PTSD (post traumatic stress disorder) (P82)"*, mens bidiagnoser er oppgitt som *"Rygg skivelidelse med radikulopati (L86), Kronisk tretthet (A04), Angst panikklidelse (P74), Søvnapne (P06), Angst agorafobi (P79)"*. På spørsmål om Trygdekontoret bør vurdere om det er en yrkesskade/yrkessykdom er det svart *"Nei"*. Videre fremgår at *"Pasienten har flere lidelser og som nå oppfattes som varige. Behandling forventes ikke å gi bedring av arbeidsevne"*. Det er gitt en lang redegjørelse for sykdomshistorikk, behandlingsforløp og funksjons/arbeidsevne. For øvrig fremgår:

En mann som sist jobber som maler og som i mange år har vært plaget med angstataker noen ganger som ren panikkangst. Agorafobi. Han har fått påvist gastroøsofageal refluks sykdom GERD og han må bruke H2-hemmer (PPI) Pga dette tåler han lite stress. Det siste året økende plager med søvnapne, ryggsmertene. Ryggsmertene er nå verre go det er påvist prolaps. Han er op pga smertder i hender carpal tunellsyndromet og begge hender viser kroniske smerter og dovnigner. Moderat svekket kraft i håndgrep. Han har vært inn og ut av jobb i perioder pga sine plager. Siste jobb var som butikkmedarbeider ved F AS i E. Man har så langt ikke klart å behandle hans plager inntil regressz og han sliter nå med kroniske ryggsmertder. Begge armer/hender dovnigner, smerter. Det er problemer mht søvn og nattlig pustestopp Videre har han

påsykiske vansker som har vist tendens til forverring ettersom han er blitt eldre. Terapi feks via DPS E og tilsvarende, psykolog etc har akke medført bedring av hans plager.

Nav innvilget søknad om 100 % uføretrygd i vedtak av 19.7.18.

Skaden ble meldt til selskapet i brev av 6.12.18. Vedlagt brevet lå brev fra kiropraktor 30.11.18 med en redegjørelse for skade- og behandlingsforløpet etter 27.5.15, og hvor det fremgår:

Pasienten presenterte med akutte ryggsmarter lokalisert lav-lumbalt.

(...)

Pasienten hadde ellers en historikk med lumbago i forkant til hendelsen i mai 2015. Det gjøres også oppmerksom på at manglende stabilitetsmuskulatur i rygg og kjerne, samt mage, kan ha hatt en direkte innvirkning på at pasienten ikke tålte belastningen han ble utsatt for i jobbsammenheng. Men dette er kun spekulasjon fra min side.

Selskapet ba om en nærmere beskrivelse av skadehendelsen i brev av 13.12.18.

I brev til selskapet 14.1.19, opplyste forsikredes advokat at forsikrede hadde opplyst at:

han skulle flytte en pall med maling. Da han gjorde dette tippet pallen, og klient forsøkte å støtte opp pallen. Da han gjorde dette skled han, antageligvis på vått gulv. Han kjente umiddelbart kraftig stråling ned mot venstre fot.

Vedlagt brevet lå utfylt skademeldingsskjema datert 11.1.19. Skademeldingsskjemaet inneholder ingen beskrivelse av hendelsesforløpet.

Skaden ble meldt som yrkesskade til Nav 15.1.19. Av skademeldingen fremgår:

Når jeg skall flytte en pall med maling på ca 500 kg begynner den att velte mot meg når jeg skall støtte den opp så sklir jeg på vått gulv og får en kraftig belastning venstre korsrygg med voldsom stråling i venstre ben helt ner til foten.

Tilsvarende fremgår av ytterligere skadeforklaring til Nav 28.1.19. I brev fra Nav 13.5.19, fremgår at det ikke er fattet vedtak i yrkesskadesaken. For øvrig har forsikrede i senere tid opplyst at Nav klageinstans ikke har fattet vedtak i saken, jf. brev av 16.1.20.

Selskapet avsto krav om erstatning under henvisning til at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at hendelsen var en arbeidsulykke, jf. brev fra selskapet 9.7.19.

Forsikrede påklaget avslaget i brev av 24.7.19. Vedlagt klagen lå journalnotat fra fastlegen 8.5.19, hvor det fremgår:

Pasienten kommer pga skadesak fra arbeidsplassen ved F i E i mai 2015 og han valgte den gangen å gå til Kiropraktor A. (...) og han fikk behandlinger der og ble også sykemeldt av ham. Pasienten sier i dag at han ikke har tatt opp hendelsen med fastlege pga at fikk hjelp av kiropraktor A. Dette samsvarer da også med journal her der hendelsen aldri er blitt omtalt hverken av pasienten eller U.t. Det finnes i herværende lege-pasient-journal Ikke beskrevet plager i rygg, venstre kne i perioden 2010 - 2015. Det første notatet angående plager i venstre fot er fra den 21.05.15 og senere fra kiropraktor A. datert den 29.05.15 og den 10.06.15. (...)

og brev fra kiropraktor 18.7.19, hvor det fremgår:

Pasienten kommer til meg 11.07.2019 på E. Kiropraktorsenter for en konsultasjon - og etterspør også en erklæring i forhold til skaden han pådro seg i mai 2015 på jobben.

(...)

Pasienten hadde en episode på jobb i mai 2015 som kort fortalt involvert løft av en pall - som falt mot ham. Kreftene involvert i denne situasjonen kan, slik det ser ut, ha vært årsaken til prolaps i lavryggen (nærmere bestemt midtstilt prolaps i L4-5). Dersom det var slik at det var denne episoden som gjorde at skaden oppstod - så blir det jo også riktig å si at det er en yrkesrelatert skade. Han presenterte for førstegangskonsultasjon hos meg 27.05.2015.

Pasienten ønsker også en presisering ift tidligere konsultasjonstimer - og at dette gjaldt et annet problem. Jeg kan bekrefte at det da var en annen presentasjon enn den vi snakker om ovenfor. I forhold til yrkesskade og diagnosesetting, så må man også huske på at det kun er spekulasjon i forhold til diagnosesetting før man har fått tatt bildediagnostikk. Definisjonen på diagnosen (og sykmeldingen) i starten var derfor lumbago med isjialgi (altså korsryggsmerter med nerve symptomer/smerter relatert til isjiasnerven) - før man fikk påvist via MR at det faktisk forelå en midtstilt prolaps i L4-L5.

Selskapet fastholdt avslaget i brev av 4.9.19. Subsidiært viste selskapet til at det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikredes plager og eventuelt tap.

Klage ble registrert hos Finansklagenemnda 17.9.19.

Begrunnelsen for klagen ble sendt i brev av 12.11.19. I brevet ble det blant annet opplyst at skaden oppstod da forsikrede skulle flytte en pall med maling inne i butikken. På pallen stod det 44 x 10 liter med fire i høyden, som samlet utgjorde ca. 500 kg. Det var begrenset med plass, og da forsikrede dro pallen mot seg og svingte pallen 90 grader for å få plass, kjente han plutselig en tyngde mot seg fra håndtaket på jekketralla. Forsikrede så da at tre av støtteklossene på pallens venstre side lå igjen etter å ha løsnet fra pallen, slik at pallen begynte å velte. Forsikrede kastet seg da instinktivt frem for å støtte opp pallen, hvorpå han skled - antageligvis grunnet vått gulv - og fikk et kraftig hugg i venstre korsrygg/hofte med voldsom stråling nedover venstre ben. Forsikrede jobbet alene i butikken den aktuelle dagen, og det var ingen vitner til selve hendelsen. Forsikrede fikk umiddelbart sterke smerter og problemer med å stå, gå og sitte, og dro med en gang til sin kiropraktor.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han ble utsatt for en arbeidsulykke 27.5.15. Forsikrede skulle flytte en pall med maling, da pallen begynte å velte og han måtte kaste seg frem for å støtte opp pallen, og skled. Forsikrede fikk umiddelbart sterke smerter og dro til sin kiropraktor samme dag. Kiropraktoren har bekreftet at forsikrede informerte om skadehendelsen på jobb, samt at forsikrede oppsøkte han som følge av umiddelbare og kraftige smerter. Som kiropraktoren har redegjort for - også sett i lys av forsikredes tidligere plager - så var det andre diagnoser som man antok var grunnlaget for plagene, før man fikk påvist de faktiske plagene ved MR (midtstilt prolaps i L4-L5). Forsikrede har videre anført at denne prolapsen, som er bakgrunnen for forsikredes plager i dag, oppstod som følge av hendelsen 27.5.15. Saken har likheter med FSN-5950, hvor flertallet viste til at journalens unnlatelse av å beskrive hendelsen, ikke kan tillegges slik bevisvekt at det gir grunnlag for å betvile riktigheten av arbeidsgiverens og forsikredes forklaringer. I dette tilfellet har kiropraktoren - som også tidligere har behandlet forsikrede - i senere dokumentasjon bekreftet at forsikrede oppsøkte han som følge av skaden på arbeidet, selv om dette ikke ble nedtegnet umiddelbart. Da forsikrede fikk oppfølging av andre instanser, så er det forklaringen på at han ikke oppsøkte fastlegen og at skaden først ble omtalt i senere tid. Sett hen til forsikredes umiddelbare smerter, og etterfølgende funn og plager, er forsikredes skader forenelig med hans beskrivelse av hendelsesforløpet den aktuelle dagen. Forsikrede mottok behandling for skaden over flere år. Det vises her til legeerklæring ved arbeidsuførhet av 14.5.18, hvor det fremgår at forsikrede har kroniske plager med ryggen, og at det ble påvist prolaps ved MR 14.7.15. Kiropraktorbehandling har ikke gitt bedring, og ryggplagene har blitt utredet og forsøkt behandlet ved H. Institutt uten bedring. Forsikrede fungerte også i jobb i forkant av hendelsen, selv om han mottok behandling for andre plager. Dette underbygger at det var hendelsen på jobb som medførte at han - på tross av behandling - falt ut av arbeidslivet.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort at han ble utsatt for en hendelse 27.5.15 som kan karakteriseres som en arbeidsulykke. Det foreligger ingen tidsnær dokumentasjon som bekrefter anførte hendelse på jobb. Av kiropraktorjournalen samme dag, fremkommer det intet om at plagene det søkes hjelp for, er tilkommet akutt etter ulykkeshendelse

på jobb. Det har formodningen mot seg at dette ikke er notert dersom det ble fortalt til kiropraktor. Noen hendelse på jobb er heller ikke nevnt andre steder i foreliggende, tidsnære medisinske dokumentasjon. Dette til tross for at forsikrede oppsøkte flere instanser med sine plager. Skaden og anførte hendelse ble først meldt selskapet over 3,5 år etter anført skadetidspunkt. Hendelsen er første gang beskrevet i skademelding til Nav 15.1.19. Hendelsen er ikke bekreftet av arbeidsgiver eller andre vitner.

Subsidiært anfører selskapet at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom noen hendelse på arbeid og forsikredes prolaps. Etter selskapets syn er det mer sannsynlig at prolapset har andre forklaringer enn anførte hendelse. På bakgrunn av det som fremkommer av Rt. 2007 s. 1370 (prolapsdommen), er selskapet tvilende til at den anførte hendelsen kan ha utløst et prolaps. MR av ryggen 14.7.15 viste degenerative forandringer. Det er dokumentert at forsikrede også tidligere har hatt langvarig korsryggproblematikk. Ifølge forsikredes fastlege startet plager fra venstre fot 6 dager før den anførte hendelsen. Det er også tidligere dokumentert utstråling til venstre ben. Dette tilsier at prolapset kan ha vært til stede eller under utvikling allerede forut for den anførte hendelsen. Dersom forsikrede, som følge av hendelse på jobb den konkrete dagen, fikk så sterke smerteplager som et traumeutløst prolaps vil medføre, har det formodningene mot seg at hendelsen ikke ble nevnt og notert hos kiropraktor. Forutsatt vedvarende store smerteplager knyttet til prolapset, antar vi videre at det hadde vært nedtegnelser om dette i fastlegejournalen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke 27.5.15, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a. Dersom dette er tilfellet blir det videre spørsmål om det er årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes plager og hans økonomiske tap.

I følge yfl. § 11 første ledd bokstav a, skal yrkesskadeforsikringen dekke skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade). Det følger av forarbeidene til loven, at begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a, skal forstås på samme måte som i folketrygdloven (ftrl.) § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89.

I ftrl. § 13-3 annet ledd defineres dels et markert ulykkesbegrep og dels et avdempet ulykkesbegrep. Det markerte ulykkesbegrepet forutsetter en plutselig eller uventet ytre hending, mens det avdempede ulykkesbegrepet gjelder "en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid". Det følger av høyesterettspraksis at det likevel ikke kreves en ytre hendig "i tilfeller hvor arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning eller påkjenning", jf. Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 51.

Kravstiller, altså forsikrede, har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt. Det innebærer her at forsikrede må sannsynliggjøre at han ble utsatt for en arbeidsulykke (yrkesskade) 27.5.15, at det er årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes plager, og at disse plagene har forårsaket et økonomisk tap.

Selskapet har anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort at han ble utsatt for en hendelse 27.5.15 som kan karakteriseres som en arbeidsulykke.

Det er lagt til grunn av Høyesterett i Rt. 1998 s. 1565 at tidsnære opplysninger har særlig stor bevisverdi ved bevisbedømmelsen av hvilket faktum som skal legges til grunn, spesielt hvis det er beskrivelser foretatt av fagfolk for å klarlegge en tilstand. Avgjørelsen viser også at opplysninger avgitt i tid etter at det er oppstått tvist, og som står i motstrid til tidligere opplysninger, ofte vil

tillegges mindre vekt. Dette er fulgt opp i senere retts- og nemndspraksis, se f.eks. Rt. 1998 s. 1565, Rt. 2010 s. 1547, HR-2018-2344-A, 2018-641, 2018-536, 2018-473 og 2018-395.

I denne saken gikk det over 3,5 år fra hendelsen 27.5.15 til kravet ble meldt til selskapet. Hendelsen er ikke omtalt i journalnotat fra kiropraktoren samme dag som hendelsen fant sted. Derimot fremgår det at forsikrede ikke sov på grunn av nattesmerter, noe som kan tale for at de aktuelle smertene oppstod før den 27.5.15. Hendelsen er heller ikke omtalt i de øvrige medisinske dokumentene i saken, og i legeerklæring til Nav ved arbeidsuførhet, har fastlegen svart nei på spørsmål om Nav bør vurdere om det er en yrkesskade/yrkessykdom.

Forsikrede har anført at kiropraktoren har bekreftet at forsikrede oppsøkte ham som følge av umiddelbare og kraftige smerter etter skadehendelsen på jobb. Etter nemndas syn bekrefter verken brevet fra kiropraktoren 30.11.18 eller brevet av 18.7.19, at forsikrede informerte om skadehendelsen på jobb da han oppsøkte kiropraktoren den 27.5.15 eller i tiden etter. Nemnda forstår brevene fra kiropraktoren slik at han gir en redegjørelse for skade- og behandlingsforløpet ut ifra senere opplysninger om en yrkesskade i mai 2015. I stedet for å bekrefte den aktuelle yrkesskadehendelsen, synes kiropraktoren å forutsette en slik yrkesskadehendelse, jf. kiropraktorens henvisning til bakgrunnen for de to brevene, og følgende uttalelse i brev av 18.7.19: "Dersom det var slik at det var denne episoden som gjorde at skaden oppstod – så blir det jo også riktig å si at det er en yrkesrelatert skade".

Selv om uttalelsene fra kiropraktoren skulle forstås slik at de bekrefter at forsikrede oppsøkte ham som følge av smerter etter en skadehendelsen på jobb 27.5.15, er nemnda uansett av den oppfatning at opplysningene fra kiropraktoren ikke kan tillegges særlig vekt. En slik bekreftelse vil gi et annet bilde av situasjonen enn det som fremgår av de tidsnære journalnotatene, og den siste uttalelsen ble også avgitt etter selskapets avslag. I tråd med de prinsipper som gjelder ved bevisbedømmelsen ifølge retts- og nemndspraksis, må tidsnære opplysninger, eller i dette tilfellet mangel på sådanne, veie tyngst.

Nemnda finner etter dette at forsikrede ikke har sannsynliggjort at han ble utsatt for en yrkesskadehendelse 27.5.15, og det er ikke nødvendig å ta stilling til den subsidiære anførselen fra selskapet om at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skadehendelsen og forsikredes nærværende plager, og at disse har forårsaket et økonomisk tap.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).